

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2023

Marking Scheme

Slovakian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

SLOVENSKÝ JAZYK

Hodnotiaca schéma

ČASŤ I

30 bodov

Text – Porozumenie a interpretácia

1.

(5 x 1 bod)

Vysvetlite vlastnými slovami výrazy:

- a) svetobežník – *kto veľa chodí, cestuje po svete*
- b) rodinkárstvo – *protekčné uplatňovanie príbuzenských vzťahov*
- c) férový prístup – *spravodlivý, nestranný, objektívny prístup*
- d) emigračná vlna – *príchod veľkého množstva emigrantov v krátkom období*
- e) motivačná kampaň – *naplánovaný rad akcií, ktorých cieľom je u niekoho vzbudiť záujem o niečo*

2.

(5 bodov)

Medzi 300 tisíc Slováckmi, ktorí za posledných 20 rokov odišli žiť do zahraničia, prevažujú mladí ľudia, pretože sú slobodnejší ako dospelí. Nie sú ešte usadení, nemajú rodiny a sú plní plánov a očakávaní od života. Pripravujú sa na budúci život, túžia po zážitkoch, po nových priateľoch a po dobrodružstve.

3.

(5 bodov)

Niektorí mladí Slováci sa rozhodujú študovať v zahraničí, kde majú prístup k lepšiemu vzdelaniu a možnostiam rozvoja svojich zručností a schopností a naučia sa cudzie jazyky. Silnou motiváciou sú aj lepšie pracovné príležitosti, kde môžu zarábať viac a zlepšiť si svoju životnú úroveň, hovoria, že prístup k pracovným príležitostiam je férovejší ako na Slovensku, kde človek mnohokrát potrebuje známosti. Zároveň to môže byť príležitosť na rozšírenie ich kultúrnych a jazykových znalostí, čo môže byť prínosom pre ich kariéru a osobný rozvoj. Niektorí mladí Slováci sa rozhodujú odísť do zahraničia, aby objavovali nové krajiny, mestá, kultúry.

4.

(5 bodov)

Odchod mladých vzdelaných ľudí sa nazýva odliv mozgov. Štát investoval prostriedky na vzdelanie mladých ľudí, ktoré sa mu nevrátia späť. Vzdelaní ľudia sú ovplyvňujú rast

ekonomiky a pozitívny politický rozvoj a ich nedostatok spomaľuje rast ekonomiky, upadá aj úroveň inštitúcií a oslabuje sa demokratické smerovanie krajiny. V niektorých odvetviach je nedostatok vzdelaného odborného manažmentu. Na druhej strane tento nedostatok môže vyrovnať príchod vzdelaných imigrantov, ktorí sa zamestnávajú najmä v oblastiach, kde máme nedostatok vlastných ľudí.

5.

(5 bodov)

Mladý vedec pôsobil niekoľko rokov v Írsku, kam sa dostal vďaka grantu. Jedna vec je profesionálne uplatnenie, ale okrem toho je tu aj citový život. Mladý vedec má na Slovensku silné zázemie, pravdepodobne rodinu, priateľov, a to všetko mu v cudzine chýbalo. Získal výnimočné skúsenosti, ktoré sa snaží uplatniť na Slovensku, má pocit, že doma jeho práca bude mať väčší zmysel, že tu bude užitočnejší.

6.

(5 bodov)

Pozerať sa na Slovensko s optimizmom znamená veriť v pozitívny potenciál krajiny a očakávať, že sa veci budú zlepšovať a vyvíjať sa k lepšiemu. Optimizmus sa môže zakladať na rôznych faktoroch, ako sú ekonomický rast, politická stabilita, inovácie, kultúra, kvalitné vzdelávanie a ďalšie.

Ak sa niekto pozerá na Slovensko s optimizmom, môže vidieť krajinu ako miesto plné príležitostí pre rast a rozvoj, kde sú možnosti pre úspech a kde sa budú ďalej rozvíjať inovatívne a prosperujúce spoločnosti. Takýto pohľad môže pomôcť zvýšiť dôveru v Slovensko a jeho budúcnosť.

Poznámka: V 1., 2. a 3. časti budú pri hodnotení brané do úvahy nasledovné kritériá:

1. **Zrozumiteľnosť odpovedí** – kandidát porozumel otázkam a dokáže na ne odpovedať – 30 %
2. **Ucelenosť odpovede** – kandidát zvolil vhodné výrazy a tvorí svoju odpoveď požadovaným spôsobom – 30%
3. **Ovládanie jazyka** – kandidát preukázal dostatočné znalosti z jazyka, v ktorom je schopný sformulovať svoje myšlienky zrozumiteľne a ucelene – 30%
4. **Zručnosti** – gramatika, pravopis – 10%

ČASŤ II

30 bodov

Napíšte **komentár** najmenej 100 slov na tému:

„Slovensko potrebuje ľudí, ktorí veria v jeho budúcnosť.“

Existuje mnoho dôvodov, prečo je pre krajinu dôležité mať ľudí, ktorí veria v jej budúcnosť. Niektoré z týchto dôvodov sú:

Motivácia a entuziazmus: Keď ľudia veria v budúcnosť svojej krajiny, sú motivovaní a entuziastickí a majú väčšiu pravdepodobnosť, že sa budú snažiť urobiť čo najlepšie rozhodnutia a konať v záujme svojej krajiny.

Dôvera investorov: Keď investorom dáme najavo, že veríme v budúcnosť našej krajiny, budú mať väčšiu dôveru v jej ekonomický potenciál. To môže viesť k investíciám a hospodárskemu rastu.

Patriotizmus: Ak ľudia veria v budúcnosť svojej krajiny, majú väčšiu pravdepodobnosť, že ju budú milovať a cítiť sa s ňou spojení. To môže viesť k väčšej angažovanosti a zodpovednosti voči svojej krajine.

Inovácia a rozvoj: Keď veríme v budúcnosť našej krajiny, snažíme sa vytvoriť nové príležitosti a inovovať. To môže viesť k rozvoju nových technológií, podnikania a vytváraniu nových pracovných miest.

V konečnom dôsledku je pre krajinu veľmi dôležité mať ľudí, ktorí veria v jej budúcnosť, pretože to môže viesť k väčšiemu hospodárskemu rastu, angažovanosti občanov a rozvoju nových príležitostí a technológií.

ČASŤ III

40 bodov

Napíšte **esej** (asi 300 slov) na jednu z dvoch nasledovných tém:

1. téma:

Pre uskutočnenie našich snov je dôležité, v akej krajine žijeme?

alebo

2. téma:

„Nemôžeme udalosti tvoriť. Tie sú výsledkom tisícich faktorov, na ktoré nemáme vždy vplyv. Môžeme im však dať určitý smer.“

Milan Rastislav Štefánik

